Smag på Sprog - et CLIL-forløb i tysk og madkundskab

Kort om projektet, forløbseksempler og praksisanbefalinger

December 2025
Lily Collé

Smag på Sprog - et CLIL-forløb i tysk og madkundskab
– Kort om projektet, forløbseksempler og praksisanbefalinger
1. udgave 2026
Copyright © 2025 Forfatterne & NCFF

Forfatter: Lily Collé

Indholdsfortegnelse

1: Introduktion 4

2: Undervisningsforløb og materialer 6

3: Praksisanbefalinger baseret på erfaringer fra projektet Smag på sprog 7

1

Introduktion

Smag på Sprog er et praksisudviklingsprojekt, der havde til formål at undersøge, hvilke organisatoriske, strukturelle og didaktiske rammer der understøtter opbygningen af et tværfagligt samarbejde mellem madkundskab og tysk, samt hvordan en sådan samarbejdskultur og -struktur kan styrke fremmedsprogsundervisningen i grundskolen gennem en CLIL-inspireret tilgang[1]. Projektet blev gennemført på Rønne Privatskole i 2024/2025 med støtte fra NCFF.

Projektet havde tre overordnede mål:

- At etablere et tværfagligt læringsfællesskab mellem de praktisk-musiske fag og sprogfagene, her madkundskab og tysk, med det formål at styrke anvendelsen af fremmedsprog gennem en CLIL-inspireret tilgang i grundskolen.
- At undersøge og dokumentere hvordan et tværfagligt læringsfællesskab kan bidrage til at øge praksisnære læringsmuligheder i sprogfagsundervisning samt bidrage positivt til elevernes engagement og læring.
- At skabe en kultur og struktur i samarbejdet, som understøtter udviklingen af CLIL-inspirerede undervisningsforløb.

Gennem udviklingen og afprøvningen af to CLIL-forløb i 7. klasse blev der arbejdet målrettet med centrale sprogdidaktiske temaer - ordforrådstilegnelse og mundtlighed - samtidig med at madkundskabens faglige mål blev integreret. Forløbene blev udviklet i tæt samarbejde mellem en tysklærer, en madkundskabslærer og en sprogfagsvejleder (som også er tysklærer), og blev evalueret gennem kvalitative og kvantitative metoder.

1. CLIL står for Content and Language Integrated Learning. Her foregår indholdslæring og sprogindlæring samtidig. CLIL anvendes internationalt som en metode til at fremme sprogtilegnelse gennem fagligt meningsfulde kontekster og bygger på idéen om et dobbelt læringsfokus: eleverne lærer både et fremmedsprog og noget fagligt indhold (CLIL4U Project, 2016).

Roller og resultater

Arbejdet var organiseret i et tværfagligt læringsfællesskab, hvor lærerne deltog i fælles planlægning, udvikling, afprøvning og evaluering. Sprogfagsvejlederen havde en central rolle i at strukturere og facilitere samarbejdet, oversætte CLIL-teori til konkrete forløb og udvikle undervisningsmaterialer. Sprogfagsvejlederens stod også for koordinering, udvikling af materialer og sikring af den sproglige kvalitet. Materialeudviklingen var den mest tidskrævende del af projektet, og erfaringen viser, at mangel på eksisterende CLIL-materialer gør denne opgave til en potentiel barriere, hvis ikke der afsættes tilstrækkelige ressourcer.

Lærerne understregede vigtigheden af strukturel understøttelse, tid til samarbejde og udvikling og en tydelig koordinatorrolle. De fremhævede det faglige udbytte af samarbejdet som særligt positivt og vurderede, at sprogfagsvejlederens rolle var central for projektets gennemførelse. De fremhævede også, at det tværfaglige format gav mulighed for at udvikle undervisning, der oplevedes som mere levende og relevant for eleverne. De praktiske, elevinvolverende aktiviteter gav alle elever mulighed for at bidrage, også dem med lavere sproglig selvtillid, og skabte succesoplevelser, der styrkede elevernes mod på at bruge sproget.

Resultaterne fra projektet viser, at eleverne oplevede øget motivation og sprogligt udbytte, særligt når undervisningen var praksisnær og meningsfuld. Eleverne oplevede generelt forløbene som motiverende og relevante. Særligt de praktiske aktiviteter skabte en høj grad af engagement. De oplevede, at arbejdet med ordforråd og opskriftsforståelse var meningsfuldt, og mange oplevede at kunne huske og anvende det nye ordforråd efter forløbenes afslutning. Eleverne så mundtlighed som den største udfordring, men også et område, de havde lyst til at udvikle.

Projektet viser, at CLIL-inspirerede forløb, når de er velstrukturerede og forankrede i et tværfagligt læringsfællesskab, kan bidrage markant til både faglig progression og elevengagement. *Smag på Sprog* viser, at koblingen mellem sprog og praksisfag kan revitalisere fremmedsprogsundervisningen, give eleverne oplevelsen af sproget som et brugbart redskab og styrke deres lyst til at lære. Projektet peger samtidig på, at modellen kan overføres til andre fagkombinationer med særligt de praktisk-musiske fag forudsat, at der er ledelsesmæssig opbakning og afsat tid til fælles kompetenceudvikling og til at mødes og udvikle undervisningen.

Den fulde rapport kan læses under supplerende materiale.

2

Undervisningsforløb og materialer

Der blev i projektet Smag på sprog udviklet og afviklet to CLIL-inspirerede undervisningsforløb, målrettet 7. og 8. klassetrin: *Smag på sprog - Sprache geht durch den Magen* og *Smag på sprog - Gesund und klimaschonend essen*. Hvert forløb strækker sig over cirka 12 lektioner og integrerer tysk som fremmedsprog i madkundskabsundervisningen. Forløbene er tilrettelagt med udgangspunkt i CLIL-tilgangen, hvor sproglige og faglige læringsmål forfølges parallelt gennem meningsfulde og kontekstnære aktiviteter.

Forløb 1: *Smag på sprog - Sprache geht durch den Magen* fokuserer på tilegnelse af ordforråd om fødevarer, fødevarers tekstur og smag samt opskriftsforståelse.

Forløb 2: S*mag på sprog: Gesund und klimaschonend essen* fokuserer på mundtlighed og omhandler makronæringsstoffer, sammensætning og præsentation af retter, fokus på plantebaserede proteiner og etiske spørgsmål vedrørende mad.

Forløbene blev planlagt med udgangspunkt i fælles kompetencemål fra tysk og madkundskab og omfatter bl.a.:

- Læsning og forståelse af opskrifter
- Udarbejdelse af indkøbslister og menukort
- Viden om fødevarers smag og tekstur og makronæringsstoffer
- Viden om både etiske og klimamæssige argumenter for en vegansk kost
- Produktion af videoopskrifter og kampagnevideo

Alt undervisningsmateriale (herunder lærervejledninger og elevopgaver) blev udarbejdet specifikt til projektet af sprogfagsvejlederen i samarbejde med projektets deltagere.

Til hvert forløb findes der en udførlig lærervejledning samt tilhørende materialer til både lærer og elever. Det tilhørende materiale indeholder målplanche med mål for forløbet, elevark med elevhenvendte øvelser, kopiark med læsestof og lærerark med lærerstyret øvelser. Alt dette findes under supplerende materiale.

3

Praksisanbefalinger baseret på erfaringer fra projektet Smag på sprog

På baggrund af erfaringerne fra projektet Smag på sprog opstilles her en række konkrete anbefalinger til lærere og ledere, der ønsker at etablere og gennemføre et tværfagligt samarbejde mellem sprogfag og andre praktiske fag i grundskolen:

Skab organisatorisk og ledelsesmæssig forankring

Tværfaglige læringsfællesskaber samt CLIL-inspireret undervisning kræver strukturel støtte. Skolens ledelse bør aktivt prioritere indsatsen ved at sikre tid, synliggøre formålet og skabe rammer, der fremmer samarbejde på tværs af fag.

Tilbyd fælles introduktion til CLIL-metoden

Lærerne skal have en fælles forståelse af CLIL-didaktik. Et kort, praksisnært kursus med fokus på teori og konkrete undervisningseksempler fremmer fælles begrebsapparat og enighed om tilgangen.

Afsæt tid i opgaveoversigten

Tværfagligt udviklingsarbejde forudsætter ressourcer. Timer til planlægning, materialefremstilling og mødeaktivitet bør indgå i lærernes arbejdsplan, så samarbejdet bliver bæredygtigt og ikke beror på frivillighed.

Udpeg en koordinator med sproglig og didaktisk ekspertise

Et vellykket samarbejde kræver overblik og faglig retning. En sprogfagsvejleder eller tilsvarende person kan sikre kontinuitet, kvalitet og sammenhæng i udviklingen af tværfaglige CLIL-inspirerede forløb.

Start med en fælles afklaring af formål og læringsmål

En fælles afklaring af samarbejdets formål og læringsmål i de involverede fag skaber retning og sikrer, at begge fag bidrager meningsfuldt og ligeværdigt til undervisningen.

Etabler faste planlægningsmøder med tydelig struktur

Gentagne møder med klar dagsorden og opfølgning er afgørende for fremdrift og kvalitet i samarbejdet. Fælles refleksion og koordinering skaber et velfungerende læringsfællesskab.

Arbejd med sprog i meningsfulde og praksisnære aktiviteter – og prioritér mundtlighed højt

I CLIL-inspirerede forløb styrker aktiviteter, hvor eleverne bruger sproget i konkrete, kreative og praksisnære situationer, både funktionel sprogtilegnelse og engagement. Mundtlighed spiller en særlig rolle i elevernes sproglige udvikling og bør prioriteres højt gennem hele forløbet.

Brug tydelig stilladsering – især ved mundtlighed

Eleverne skal støttes i at bruge fremmedsprog aktivt. Stilladsering med visuelle hjælpemidler, eksempler og chunks sikrer, at også mindre sprogligt stærke elever kan deltage trygt.

Udarbejd kortfattede og brugervenlige lærervejledninger

Materialer skal være konkrete og nemme at anvende i undervisningen. Lærervejledninger bør fokusere på det væsentlige, være handlingsorienterede og koblet til faglige mål i begge fag.

Dokumentér og del erfaringer for at sikre videndeling og bæredygtighed

Erfaringer, der dokumenteres og deles, styrker fælles læring i organisationen og øger muligheden for, at forløbene kan gentages og videreudvikles.